

Odluka kojom se ukida zabrana obavljanja funkcije u političkim strankama izrečena u odlukama visokog predstavnika o smjenjivanju zvaničnika

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku data u članu V Aneksa 10 (Sporazum o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji za tumačenje gore navedenog Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik "pomaže, kada ocijeni da je to neophodno, u rješavanju svih problema koji se pojave u vezi sa implementacijom civilnog dijela Mirovnog ugovora";

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka sa Konferencije za implementaciju mira održane u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da iskoristi svoj konačni autoritet u zemlji u vezi sa tumačenjem Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu sa gore navedenim "donošenjem obavezujućih odluka, kada ocijeni da je to neophodno", o određenim pitanjima, uključujući i (prema tački (c) stava XI.2) "mjere kojima se obezbjeđuje implementacija Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta, kao i nesmetano funkcioniranje zajedničkih institucija";

Pozivajući se takođe na Aneks Deklaracije Vijeća za implementaciju mira iz Madrija od 16. decembra 1998. godine kojim je Vijeće potvrdilo da se liderima kojima visoki predstavnik, kao i Apelaciona izborna potkomisija i Privremena izborna komisija, zabrane da obavljaju službenu funkciju takođe može do daljnog zabraniti da se kandiduju na izborima i obavljaju bilo koju drugu izbornu ili imenovanu javnu funkciju i funkciju u političkim strankama;

Konstatirajući da je prema Općem okvirnom sporazumu za mir i Zaključcima visoki predstavnik do sada ostvarivao svoje ovlasti s ciljem da smijeni zvaničnike sa javnih funkcija u stošezdeset (160) navrata;

Podsjećajući da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na osnovu poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji u pogledu provedbe Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje "ovlaštenje za donošenje obavezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za provedbu mira razmatralo u Bonnu 9. i 10. decembra 1997. godine" (Vidi, npr. S/ RES /1247(1999), S/ RES /1305(2000), S/ RES /1357(2001), S/ RES /1396(2002) ili S/ RES /1491(2003)), ("Rezolucije"),

Uvjeren da se korištenje tih ovlaštenja pokazalo i da se i dalje pokazuje neophodno u sprječavanju opstrukcije provedbe Dejtonskog mirovnog sporazuma;

Imajući na umu, međutim, da sankcija smjenjivanja sa funkcije koja je izrečena zvaničnicima na osnovu ovlaštenja koja ima visoki predstavnik predstavlja vanrednu mjeru koja utiče na određena prava osobe koja je u pitanju, i da, budući da je sveobuhvatnog karaktera, ovakva sankcija može biti opravdana samo ako se: (1) smatra privremenim sredstvom, primjenjuje u jednom periodu i važi za jedan period u kojem služi unapređenju legitimnih ciljeva utvrđenih u Dejtonskom mirovnom sporazumu i zaključcima; i (2) donosi odmjereno i promišljeno,

nakon detaljnog razmatranja svih relevantnih činjenica i faktora;

Konstatirajući zaključke Vijeća za opće poslove i vanjske odnose Vijeća Evropske unije u kojem je ono "pozdravilo napredak koji je Bosna i Hercegovina postigla za deset godina od kraja rata, (...) s radošću pozdravilo činjenicu da je napredak koji je Bosna i Hercegovina postigla sada omogućio (Evropskoj) Komisiji da da preporuku za početak pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" i "ovlastilo Komisiju da započne pregovore u najkraćem roku";

Ubijeden da početak pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju označava historijski prag koji će, kad bude pređen, omogućiti Bosni i Hercegovini da se pridruži zajednici evropskih država, kao i pružiti nove instrumente i mehanizme za prevazilaženje zaostalog nasljeđa rata;

Konstatirajući takođe u vezi s tim izjavu Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira datu u julu 2005. godine u kojoj izražava svoju "namjeru da nastavi proces prenosa nadležnosti na vlasti Bosne i Hercegovine (...). Krajnja tačka ovog procesa će predstavljati važan korak u razvoju Bosne i Hercegovine – to će biti trenutak u kojem će Bosna i Hercegovina preuzeti odgovornost za svoju sudbinu u svoje ruke i krenuti naprijed putem koji vodi ka integraciji u Evropsku uniju";

Uzimajući u obzir činjenicu da je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira na svom sastanku održanom u Sarajevu 23. juna 2006. godine konstatovao da "će Ured visokog predstavnika (OHR) odmah započeti s pripremama za zatvaranje 30. juna 2007. godine" i "da se priroda angažmana međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini mora promijeniti budući da je Bosna i Hercegovina napredovala iz faze mirovne implementacije ka fazi euro-atlantske integracije";

Prisjećajući se Kominikea koji je donio Upravni odbor Vijeća za provedbu mira 15. marta 2006. godine, prema kojem je

"visoki predstavnik ustanovio svoje planove novih mjera za rješavanje statusa zvaničnika koji su smijenjeni sa funkcija";

Duboko uvjeren da je zabrana tako velikog obima bila neophodna kako bi se odgovorilo na izazove koji su stajali pred Bosnom i Hercegovinom u njenom nastojanju da vrati mir, izgradi institucije, objedini državni identitet, premosti etničke podjele i djeluje u pravcu regionalne integracije, i to sve ubrzanim tempom da bi se prevazišao retrogradni zamah prošlosti ove države;

Podjednako uvjeren da takvu zabranu ubuduće treba izricati odmjereno budući da Bosna i Hercegovina pokazuje sve veću političku zrelost, između ostalog, pristupanjem pregovorima sa Evropskom unijom;

Priznajući da se, s obzirom na ovaj napredak, privremena vanredna mjera kojom se smijenjenim zvaničnicima zabranjuje učešće u javnom životu mora preispitati i revidirati kako bi se osiguralo da predstavlja kontinuirani odgovor na aktuelne okolnosti i da bude u skladu sa njima;

Izvršivši ovo preispitivanje i revidiranje i zaključivši da, uz određena ograničenja, zabranu koja je izrečena smijenjenim zvaničnicima treba ukinuti;

Podsjećajući da je u novembru 2005. godine, nakon navedenog preispitivanja i revidiranja, visoki predstavnik donio Odluku kojom se ograničava obim zabrane obavljanja javne funkcije kao dalji korak u liberalizaciji dosadašnjih smjenjivanja;

Podsjećajući takođe da su, na osnovu prethodno navedene Odluke, osobe na koje se primjenjuju odluke visokog predstavnika kojima im se zabranjuje obavljanje javnih funkcija, stekle pravo da se prijavljuju i, ako budu postavljene, zauzimaju mjesta u organima državne službe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, uz izuzetak rukovodnih mjesta u državnoj službi i svih vrsta mjesta u sektoru sigurnosti;

Prisjećajući se da je u aprilu 2006. godine visoki predstavnik donio odluku kojom se dodatno ograničava obim zabrane obavljanja javne funkcije, prema kojoj je smijenjenim zvaničnicima dato pravo da se prijavljuju i, ako budu postavljeni, obavljaju dužnosti na radnim mjestima u javnom preduzeću, javnoj ustanovi i svakoj drugoj instituciji na koju se ne primjenjuju dati zakoni kojima se uređuje državna služba a koja se djelimično ili u cijelosti finansira iz budžeta na bilo kom nivou vlasti u Bosni i Hercegovini;

Ističući, međutim, da se ukidanje zabrane ne odnosi na zvaničnike koji su smijenjeni sa svoje funkcije zbog onemogućavanja napora Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju ("MKSJ"), naročito u slučevima koji je odnose na pružanje pojedinačne i kolektivne pomoći optuženim za ratne zločine Radovanu Karadžiću i Ratku Mladiću;

Uvjeren da je ovo ograničenje ukidanja zabrane nužno kao rezultat sljedećih faktora: (1) bezrezervna saradnja sa MKSJ-om neophodna je radi dalje obnove, pomirenja i integracije zemlje; (2) napredak Bosne i Hercegovine u tom smislu nije bio toliko značajan kao u drugim oblastima i (3) vraćanje tih osoba u javni život još uvijek predstavlja prijetnju da se unazade nedavno postignuti ograničeni pomaci;

S obzirom da je Vijeće za opće poslove i vanjske odnose Vijeća Evropske unije u svojim prethodno navedenim zaključcima ponovilo ovaj zaključak podvlačeći potrebu za ubrzanom i intenzivnom saradnjom sa MKSJ-om kao preuvjet za brzo i zadovoljavajuće zaključivanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju;

Uzimajući u obzir to da je proces liberalizacije dosadašnjih smjenjivanja trajan i da je to proces koji se u narednom periodu može ili proširiti ili vratiti na početak, zavisno od cijelog niza faktora, uključujući i napredovanje Bosne i Hercegovine ka euro-atlantskoj integraciji;

I dalje svjestan potrebe da se u odgovarajućoj mjeri uspostavi ravnoteža javnog dobra sa pravima pojedinaca i potrebe da politika ide u korak s promjenama u političkim okolnostima;

Iz prethodno utvrđenih razloga visoki predstavnik ovim donosi sljedeću:

ODLUKU

kojom se ukida zabrana obavljanja funkcije u političkim strankama izrečena u odlukama visokog predstavnika o smjenjivanju zvaničnika

Član 1.

Izuzetno od odredaba odluke visokog predstavnika kojom se određenoj osobi zabranjuje obavljanje funkcije u političkim strankama, ovom Odlukom se osobama na koje se primjenjuju takve odluke daje pravo da obavljaju dužnosti na mjestu u političkim strankama.

Član 2.

Ova Odluka se na bilo koji način ili u bilo kakvom vidu ne primjenjuje, bilo neposredno ili posredno, na bilo koju osobu na koju se odnosi odluka visokog predstavnika o zabrani obavljanja javnih funkcija ili funkcija u političkim strankama iz razloga neposredno ili posredno vezanih za nepostojanje saradnje sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Član 3.

Radi otklanjanja svake sumnje, ova Odluka nema povratno dejstvo. Ovom Odlukom se samo omogućava osobama na koje se ona odnosi da od dana njenog donošenja obavljaju dužnosti na mjestima koja spadaju u predmet primjenje ove Odluke. Ova

Odluka ni izričito niti upućivanjem ne daje pravo da osobe nastave vršiti poslove na mjestima na kojima su se nalazile u suprotnosti sa bilo kojom odlukom o smjenjivanju i pratećom zabranom.

Član 4.

Ukoliko su odredbe ove Odluke u suprotnosti s domaćim zakonodavstvom po bilo kojem od predmeta koji su njom obuhvaćeni, ova Odluka će biti mjerodavna.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta".

Sarajevo, 7. jula 2006.

*Dr. Christian Schwarz-Schilling
Visoki predstavnik*